

Úvod

Letos vzpomeneme výročí 70 let konce 2. světové války, s velkým časovým odstupem ale slovo válka nic neztrácí na svém smutném významu. Ironií je, že se s ním možná v posledním období setkáváme častěji než dříve před několika lety. Boje probíhají na Ukrajině, což je geograficky docela blízko. Skoro každý den čteme či posloucháme zprávy o válečných zvěrstvech v Africe, či na Blízkém východě. Lidé opouštějí své domovy a hledají bezpečí v jiných zemích a světadílech, mimo jiné i u nás v Evropě. Příliš často se objevuje nový jev – terorismus, na setkání s ním nemůže být nikdo nikdy dost připraven ...

Obvykle si přejeme štěstí, zdraví, letos máme dobrý důvod si začátkem roku přát světový mír. Vypadá to, že nejde o nic samozřejmého.

Rok 2015

Současnost – údaje od 1.1. do 31.12.2015:

Narození: 13 z toho 5 chlapců a 8 děvčat

Jedno z narozených veselských děvčátek přišlo na svět v 26. týdnu těhotenství ve zlínské Baťově nemocnici a jeho poporodní váha činila 530 g! Celý tým novorozeneckého oddělení zlínské nemocnice odvedl vynikající práci a v láskyplné náruči rodičů se má děvčátko čile k světu!

Zemřelí: 3 muži

Přistěhování: 2

Odstěhování: 3

Stav k 31.12.2015 500 obyvatel

Ve veselském kostele bylo pokřtěno 7 dětí, uzavřeny 2 sňatky a uskutečněno 5 pohřbů do hrobu.

18.2.2016 jsem se zúčastnila školení kronikářů, s ohledem na zákon č. 101/2000 Sb. proto neuvádím (s výjimkou zemřelých) jména nově narozených dětí.

Zemřelí:

9.2.2015 zemřel po těžké nemoci ve věku 80 let Vladimír Halašta, manželku opustil po dlouhé nemoci v den výročí jejich svatby – byli spolu přesně na den 58 let, vychovali spolu 4 děti, 3 syny a jednu dceru. Ač rodák z Příluk, ve Veselé byl velmi oblíben, rád hrál na harmoniku a byl vášnivým rybářem, kterému nebylo zatěžko si i u domu postavit rybník. Znali jsme ho i jako řidiče autobusu, který také každý den odvážel Veselany do práce, později pracoval v rehabilitačním středisku v Rožnově.

13.3.2015 zemřel po těžké nemoci ve věku 84 let Jaroslav Šulák, bývalý zaměstnanec Cihelny Hranice, vychoval s manželkou 3 dcery, často jsme jej potkávali na setkáních Honebního společenství a Mysliveckého sdružení Veselá, s rodinou žil na pasekách.

15.11.2015 po dlouhé těžké nemoci odešel veselský rodák Josef Bechný ve věku 83 let. Dlouholetý pracovník masny ve Valašském Meziříčí ve svém volném čase vykonával klempířské práce, mimo jiné v roce 1959 dělal nebezpečné a náročné klempířské práce na věži veselského kostela za pomoci svého bratra Eduarda, zhotovil i nové trubkové pouzdro z plechu pro uložení dokumentů do bány věže, kde je rovněž i jeho podpis spolu s podpisy faráře Alfréda Pchálka, varhaníka Josefa Bechného a kostelníka Stanislava Černého. Ve Veselé snad není stavení, kde by „Pepa plecháč“, jak mu všichni říkali – nepracoval. Žádné stavby v „akci Z“ ve Veselé se bez jeho nezištné a obětavé pomoci neobešly. S manželkou vychovali 2 dcery a 2 syny.

Na veselském hřbitově byl uložen do rodinné hrobky kněz p. Bohuslav Bártek, rodák z Velké Lhoty, který působil v litoměřické diecézi. Zemřel 7.2.2015 ve věku 54 let. Pamětníci jej znají z doby jeho dětství a mládí, kdy navštěvoval nedělní mše ve veselském kostele.

Také se sluší vzpomenout, že 7.4.2015 zemřela Jaroslava Skalková ve věku nedožitých 74 let, bydliště měla v Rožnově p. R. , ale žili během roku s manželem ve Veselé, manžel se o ni obětavě staral během její dlouhé a těžké nemoci, společně vychovali 2 syny.

Jubilanti:

80 let: Marie Matulová, Irena Podzemná, Vlasta Pakostová, Aloisie Bechná, Anna Bechná

85 let: Ludmila Skalková

86 let: Ludmila Sadílková

87 let: Berta Porubová

89 let: Marie Idesová,

92 let: Vlasta Kubějová

95 let: František Kalčák

Život v obci:

Stavební činnost

Na vloni dokončené chodníky Na Luhách navázaly práce na chodnicích od autobusových zastávek v Zašové u hlavní cesty do lokality Za struhou a do Veselé, vítězem výběrového řízení na akci Luhy II. etapa se stala firma Cobbler s.r.o. Zašová. Jde i o zajištění bezpečnosti chodců z Veselé a z části Luhy směřujících k autobusovým zastávkám u vjezdu do Zašové, vybudovaný chodník po zatrubněném odvodňovacím náhonu u struhy a instalace dvou lávek pro chodce usnadní přístup k zastávkám a přesměruje pěší a cyklistickou dopravu do klidnějších částí obce.

V nové ulici „Na Hradišti“, kde v posledních letech došlo k výstavbě několika nových rodinných domů, bylo vybudováno veřejné osvětlení.

V kulturním domě zajistila výměnu starých vnitřních dveří a renovaci zárubní firma Vladislav Rada, příští rok by mělo dojít k výměně shrnovacích koženkových dveří oddělující přístavek od sálu za skládací dřevěné dveře.

Firma Mézl a Janíček s.r.o. Zašová provedla rekonstrukci chodníků a parkoviště u mateřské školy ve Veselé s položením zámkové dlažby, opraveny byly i chodníčky v zahradě.

Ke konci roku byly zahájeny pozemkové úpravy v k.ú. Veselá, což by mělo pomoci ke zlepšení krajinného rázu a zabránit škodám, které působí prudké deště v obci. Budovaná opatření vedoucí ke snížení ohrožení přírodními vlivy (příkopy, větrolamy, polní a lesní cesty, mokřady a jiné krajinné prvky) by měla být převážně na obecních plochách, proto obec nabídla vlastníkům – zájemcům o prodej odkup zemědělských pozemků.

Obec získala dotaci na lesnickou techniku – vyvážecí vlek ze Státního zemědělského intervenčního fondu ČR resp. Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova ve výši 177 tis. Kč. V letošním roce došlo vlivem suchého počasí k silnému rozšíření kůrovce ve smrkových porostech. V obecních lesích v lokalitě nad kostelem a na Rovénkách celý rok probíhala těžba poškozených stromů,

soukromí vlastníci s kůrovcem, který se silně šíří, také bojují. Lesní cesta nad kostelem k vleku, vloni nově opravená, dostává silně „zabrat“ vlivem používání těžkých vozidel odvázejících vytěžené dřevo. A nejen tato cesta, ale i úsek hlavní místní komunikace v Ráji!

Kůrovcem napadený a již pokácený les v lokalitě na Rovénkách. Jak je vidět podle nově označených stromů, nákaza se šíří dál...

Pokračují práce na výstavbě podnikatelské budovy a rekonstrukce a opravy v místě budov bývalého fojství č.p. 6 Zuzáňkových, které bylo prodáno v roce 2012.

Ve veselském kostele po zrestaurování dvou barokních soch andělů v loňském roce pokračovalo opravou dalších soch andělů a hlaviček cherubů restaurování oltářního obrazu sv. Martina.

V červenci došlo k prodeji budovy prodejny smíšeného zboží – majitelka paní Ludmila Macháčková ze Zašové prodala budovu obchodnímu řetězci HRUŠKA, který provozuje své obchodní aktivity spojené s prodejem potravinářského zboží v mnoha městech a vesnicích našeho regionu. Paní Ludmila Macháčková je ze Zašové a působila ve Veselé od roku 1993, nejprve ve stánku paní Skýpalové Anny, pak jako nájemce prodejny a později po zakoupení od firmy JEDNOTA Vsetín jako majitelka. Z Veselé odešla z důvodu nízkých tržeb na prodejně.

V pohostinství SPORT byl v září výpovědí nájemní smlouvy ukončen pronájem s firmou VIČAN FAMILY s.r.o. Zašová, na její činnost občané Veselé a návštěvníci měli hodně stížností. Služby zde začala poskytovat firma Jan Peroutka Valašské Meziříčí, s níž obec předpokládá uzavření smlouvy o pronájmu nebytových prostor k podnikání. Firma začala rozsáhlými stavebními úpravami prostor pohostinství a přístavku u sálu kulturního domu a vchodových prostor.

3.11.2015 proběhlo ve Zlíně setkání starostů vybraných obcí s krajskými orgány a zástupci Policie ČR k projednání nehodovosti na našich silnicích. Jako jedno ze čtyř kritických a kolizních míst ve Zlínském kraji byla vytypována křižovatka u motorestu Pelikán s odbočkami do Veselé a starou cestu do Zašové s požadavkem obce na ustanovení snížení rychlosti a zákazu předjíždění v tomto úseku, kde již došlo k několika vážným a i smrtelným nehodám.

Svoz směsného odpadu v popelnících a kontejnerech se provádí 1x za 14 dní. Nadále je organizován i sběr tříděného odpadu (obec poskytuje občanům zdarma igelitové pytle na plasty, sklo čiré a barevné, papír a nápojové kartony). Je využívána možnost bezplatného uložení odpadu ve sběrném dvoře v lokalitě Luhy a služby obecní kompostárny, kde lze vyvážet biologický odpad rostlinného původu, také je možno využít přistavení kontejneru za cenu 100 Kč na jeden den. V říjnu 2015 bylo pořízeno za cenu 1 161 tis. Kč vozidlo Ford Transit pro svoz biologicky rozložitelného odpadu v Zašové, 90 % bylo financováno z dotace Státního fondu životního prostředí – operační program životní prostředí.

Letošní enormně suché a horké léto způsobilo nedostatek pitné vody, hejtman zlínského kraje vyhlásil kritický stav se zákazem rozdělávání ohně na volných prostranstvích a blízkosti lesa, obec požádala občany o šetření vodou. Letos v květnu proběhla ve Veselé mezi občany připojenými na obecní vodovod anketa, zda mají zájem o připojení na Stanovnici (přehrada Stanovnice byla vybudována pro zásobování Vsetínska a okolí kvalitní vodou a nachází se na severních svazích Javorníků, v údolí říčky Stanovnice, postavili ji v roce 1985 na jednom z nejlepších a nejčistších přítoků v povodí řeky Moravy, zajišťuje dodávku surové vody pro úpravnu vody Karolinka - společnost Vodovody a kanalizace Vsetín a.s.) a tedy odebrání údajně kvalitnější pitné vody z této nádrže (což by mimo jiné představovalo i zdražení vody z 25,- Kč na 45,- Kč za m²), či preferují současný stav, tj. kdy je vodovod obecní a voda z lesů nad Veselou je v úpravně přefiltrována a dezinfikována chlornanem. Ze 142 domácností napojených na obecní vodovod se 96 vyslovilo pro ponechání vodovodu v majetku a správě obce, i za cenu zdražení vody. Čtyři domácnosti byly pro předání vodovodu společnosti VaK Vsetín a ostatní se nevyjádřili – tolik informace ze Zašovského zpravodaje 6/2015.

V roce 2015 uplynulo 50 let, kdy byla ukončena druhá etapa výstavby veselského vodovodu – po vybudování vodojemu v první etapě následovalo dokončení hlavního vedení. V dalším roce pak budování šachtic a izolace nádrže, aby v červenci 1967 byl celý spádový vodovod uveden do provozu a ve Veselé začala z vodovodních kohoutků v domech téct dobrá pitná voda. Vodovod byl stavěn obyvateli Veselé tzv. svépomocí a v tak malé vesnici, a dá se říct i složitém terénu, to nebylo jednoduché. Ale Veseláné vodovod chtěli, protože mít dostatek dobré pitné vody bylo snem mnoha, zejména bydlících v dolní části obce, kde byly často problémy hlavně při vzestupu hladiny vody v řece Bečvě. Tehdy se spodní voda, která procházela často nevybetonovanými a nijak neizolovanými hnojšti, dostávala do studní a znehodnocovala vodu v nich. Dobrou pitnou vodu postrádala také škola, jejíž budova byla v té době v dolní části obce. Tehdejší vedení obce s předsedou Františkem Mičolou a tajemníkem Evženem Bardoněm rozhodlo a další zastupitelé s novým zvoleným předsedou Františkem Adámkem se do práce pustili. Stavbou vodovodu byli jako vedoucí pověřeni Ing. Zdeněk Palát, který vypracoval plány, a Ing. Václav Kubrický. Neobešlo se to však bez potíží. V obecní kronice toho roku zaznamenáno: „ z původně přihlášených 250 rodin na vodovod, klesl počet na 44, jak uslyšeli, že musí přiložit ruku k dílu, čekali, až půjde voda okolo jejich domu a budou to mít lacinější a bez práce, přece jen jsou chytřejší než jejich sousedé a vědí jak na to“. V červenci 1964 byl vyměřen vodojem, v srpnu se začalo s výkopem a byla vybetonována nádrž. Na vodojemu každá rodina odpracovala kolem 10 hodin, celkem bylo odpracováno 500 hodin. Výstavba byla plánována na dvě etapy, první vybudování vodojemu a následně pak hlavního vedení. Materiál hradil stát, v roce 1965 se sháněly vodovodní trubky, kterých byl nedostatek. Každému přihlášenému zájemci o vodovod byly přiděleny čtyři úseky po 15 m k vykopání kanálu pro trubní vedení. Kopalo se v zahradách, skrz cesty, břehy, močály, dokonce v některých případech obětaví občané povolili vykopání vodovodu i skrz jejich příbytky. Práce to nebyla lehká, kopalo se ručně a všude bylo hodně kamení a pověstný slín, výkopy se protáhly až do zimy. Ze zájemců o vodovod byla vytvořena komise, která odvedla velký kus práce, k nejobětavějším patřili Josef Holub, Stanislav Malík a Stanislav Riedl, kteří věnovali hodně času práci při výkopech a instalaci vodovodního potrubí. Jak již bylo uvedeno, vodovod byl stavěn svépomocí, materiál hradil stát (obci zapláceno 110 tis. korun), celková hodnota práce obyvatel Veselé, když vezmeme v úvahu počet odpracovaných hodin (každá odpracovaná hodina „oceněna“ částkou 5 korun) činila 120 tis. korun, dále evidovány ještě další výdaje ve výši 20 tis. korun, celkově pak vodovod vyčíslen na 250 tis. korun. V obecní kronice zaznamenáno rukou tehdejšího kronikáře p. Jaroslava Horáka: „já sám s radostí končím stále brigády i zápisky a vepisuji do kroniky: další velká akce naší malé vesničky Veselé je dokončená, voda teče a je dobrá!“

Veselský vodovod i přes dílčí opravy funguje dosud. Letos bylo provedeno propojení obou potoků na horním konci obce tak, aby vody bylo dostatek a aby mohla být voda v nádrži použita i pro případné zasněžování svahu lyžařského vleku při nedostatku přírodního sněhu.

Iniciativa našich lyžařů a vstřícný postup vedení obce (zastupitelstvo obce schválilo mimořádnou investiční dotaci ve výši 200 tis. Kč pro lyžařský oddíl na dokončení zasněžování) opět pomohly dobré věci – nebudeme se muset bát, že vody nebude, když nastanou období bez deště, a lyžaři budou moct sjíždět svah nad Veselou i v čase, kdy sice mrzne, ale nesněží. A voda bude podle expertů v budoucnosti čím dál vzácnější, varují, že do deseti let nastane nouze o vodu.

Poplatky v obci: vodné 25,- Kč za 1m² odebrané vody z obecního vodovodu, od 9.6. 2015 došlo ke zvýšení na 30,- Kč za 1 m² (zřejmě důsledek odmítnutí občanů Veselé na uvažované napojení vodovodního řádu na vodní dílo Stanovnici), poplatek za svoz odpadu 400,- Kč na osobu a rok, poplatek za psa 200,- Kč, důchodci a lidé bydlící na pasekách 100,- Kč za jednoho psa, za každého dalšího psa se platí 50,- Kč. V rozpočtu obce je pamatováno na zajišťování opatrovnictví a útulku pro psy, což obci ukládá zákon.

V obci byla zřízena služba seniortaxi – nabídka seniorům a invalidním důchodcům, kterým nevyhovuje doprava veřejnými dopravními prostředky, možnosti využít obecního vozidla pro dopravu k lékaři nebo na úřady. Službu lze využívat v pracovních dnech od 6.30 – 15 hodin po předchozí objednávce na určených telefonních číslech na trase Veselá, Zašová, Valašské Meziříčí a Rožnov p. R., cena za jednu jízdu 20,- po katastru obce Zašová, 30,- Veselá – Zašová (tam i zpět), 60,- do Valašského Meziříčí a Rožnova p. R. (tam i zpět).

Schválený rozpočet obce na rok 2015: příjmy ve výši 45 019 tis. Kč, výdaje ve výši 46 217 tis. Kč, financování: přebytek roku 2014 činil 6 600 tis., splátka hypotéčního úvěru 402 tis., splátka úvěru na KIC (kulturní a informační centrum) 5 000 tis. Kč. Vykázaná skutečnost roku 2015: příjmy 59 066 tis. Kč, výdaje 47 584 tis. Kč.

V obecním zastupitelství v roce 2015 pracovali a místní část Veselá zastupovali tyto občané: Jiljí Kubrický jako uvolněný starosta obce, předseda finančního výboru Ing. Zbyněk Mikulenka, předsedkyně komise pro občanské záležitosti Milena Repperová, ve stavební komisi Ing. Rostislav Němejc, Ph.D. Do povodňové komise schválen Petr Vaculín. Od března 2015 došlo ke změně správce kulturního domu ve Veselé, o který se dosud dlouhá léta vzorně a pečlivě staral Antonín Rudolf. Nově bude správa spadat pod správce kulturního domu v Zašové Miroslava Rajnocha.

Zájmová, kulturní a sportovní činnost

Na této dobrovolné smysluplné činnosti se podílí hlavně tyto spolky a skupiny:

Sbor dobrovolných hasičů – v letošním roce na výroční valné hromadě SDH Veselá 24.1.2015 došlo ke změně – starostu Zdeňka Maliňáka střídá „mladá krev“ - Ing. Zbyněk Mikulenka. Zdeněk Maliňák po dvou volebních obdobích předává svou funkci (starostu vykonával od roku 2005), ale v práci pro sbor pokračuje. Jeho zásluhou a společným úsilím s ostatními členy dosáhli veselští hasiči nynější výborné úrovně, ať už na poli soutěžním či společenském.

Tělovýchovná jednota sdružuje stále tři oddíly: oddíl házené a tenisový oddíl obhospodařující hřiště „Pod Smrčím“ a lyžařský oddíl starající se o chatu a lyžařský vlek nad Veselou. Lyžaři letos investovali – ve vlastní režii provedené technické zhodnocení stávajícího zasněžování spočívalo v rozšíření napojení na další vodní přítok (druhý pramen veselského potoka) – provedeny výkopové práce, vybudování nádrže s čerpadlem a el. ovládním, zemní vedení pro přívod vody a el. energie, voda nyní natéká vtokovou vpustí (šachta s mříží) – lyžaři utratili 254 tis. Kč, z toho z vlastních zdrojů 54 tis. Kč, zbývající část představovala investiční dotace schválená Obcí Zašová. A to není zdaleka všechno, lyžaři ani na chatě u vleku nezapomněli - před chatou vybudovali venkovní posezení s krbem a udírnou a pořídili moderní turniketový systém s čipovými kartami pro uživatele skiareálu. energii potřebnou na tyto práce dobíjejí hlavně na zasněžovaném svahu nad Veselou, ale v létě letos i v letním vodáckém a tréninkovém kempu tentokrát ve Slovinsku. Ani tenisté nezapomněli – letos se věnovali opravě tenisové stěny, aby zájemci o tento sport měli dobré podmínky, na tenisovém hřišti je stále živo, využívají jej zájemci ze širokého okolí, oblíbené jsou i každoročně pořádané turnaje – jarní a letní. I veselští házenkáři byli úspěšní – jarní sezónu ukončili tak, že vyhráli část zlínské ligy, v celkové soutěži skončili na 5. místě, za nimi zůstaly mimo jiné i týmy z Holešova, Uherského Hradiště a Valašského Meziříčí. Družstvo se zúčastní v srpnu i prvního kola Českého poháru v házené. Je jen škoda, že v týmu házenkářů za Veselou nehraje více místních hochů či mužů, jak jsme byli dříve zvyklí. Přesto se však stále stává pravidlem, že v neděli odpoledne chodíme pravidelně na házenou na hřiště „Pod Smrčím“, a to nejen na tradiční turnaj místních spolků nebo Memoriál Ludvíka Černocho st.

Občanské sdružení RÁJ Veselá a dětský soubor RÁJEK, který nyní nacvičuje svá vystoupení v kulturním domě v Zašové, hledají nové formy své působnosti, aby kultura byla v obci zpestřením života a přitáhla zájem občanů.

Myslivecké sdružení Vichury a Honební společenství pokračovali ve svém úsilí směřujícím k ochraně přírody, myslivci si od obce pronajali pozemek, který slouží k zajištění ochrany lesní zvěře, v honitbě si našel domov i v těchto končinách řídce se vyskytující jezevec.

Veselští včelaři sdružení s včelaři ze Zašové a Stříteže n. B. v Základní organizaci Českého svazu včelařů Střítež n. B. měli letos hodně starostí, úroda medu byla i vlivem suchého počasí nízká. Také někteří noví včelaři, kteří neprováděli podzimní dokrmování včelstev, způsobili, že jejich včely

napadaly úly ostatních včelařů. Také se vyskytli takoví, kteří odmítají prevenci léčení nemoci včel – varoázy. Hodně včelstev tak uhynulo, jeden z veselských včelařů přišel o 90 včelstev. Zlínský kraj se dlouhodobě věnuje podpoře včelařství, od roku 2006 podpořil bezmála 550 začínajících včelařů částkou 5,16 milionu Kč na pomoc se zahájením činnosti. Včelaři si za tyto peníze nakoupili zhruba 1400 rojů a 1700 úlů. Včely jsou důležitou součástí životního prostředí, mají ze všech opylovačů v přírodě největší význam. Ekologové spočítali, že přínos jednoho včelstva pro společnost je 40 tis. Kč za rok.

Římskokatolická farnost – díky iniciativě pana faráře P. Jiřího Poláška, který je administrátorem římskokatolické farnosti Veselá od roku 2011 a který jak sám říká: *„našel jsem ve Veselé farníky upřímné, ochotné pomoci, pracovitě štědré i zbožné, kteří i z přilehlých vesnic Malá a Velká Lhota a Brňov rádi přicházejí na mši svatou hlavně v neděli“*, pokračovaly i letos práce – dokončení chodníků kolem kostela a hlavně druhá etapa restaurování barokních soch z hlavního oltáře veselského kostela.

„Knihy jsou podobné domovu, do kterého se vracíme i za největší bouřky“ – Bernard Bolzano. **Knihovnu ve Veselé** bylo možno navštívit každý týden vždy ve středu v době od 14-18 hodin, roční poplatek činil 40,- Kč u dospělých, 20,- Kč platily děti, studenti a důchodci. Je zde mnoho poutavých knih, dokumentů, časopisů a mnoho dalších publikací. Využít je možno zdarma i veřejný internet pro získání informací, komunikaci s přáteli nebo prohlédnutí e-mailu.

Na kulturním dění se podílí i mateřská škola ve Veselé, a to hlavně svými akcemi pro děti.

Veselané se také rádi zúčastňují akcí v domovské obci Zašová, už se stává skoro pravidlem, že jako dárek k Vánocům dostáváme divadelní předplatné v novém kulturním domě v Zašové, zašovská pouť je důvodem pro pozvání příbuzných k návštěvě, soutěžíme při koštu slivovice a rádi chodíme na zašovské slavnosti a koncerty v zašovském kostele.

Obec Zašová ze svého rozpočtu poskytuje příspěvky na činnost místních spolků a zájmových sdružení po vyhodnocení jejich předložených požadavků zastupitelstvem, pro rok 2015 již byly zrušeny příspěvky na konkrétní akce tzv. granty. Z rozpočtu roku 2015 obce Zašová obdrželi: Občanské sdružení Ráj Veselá 37 300 Kč, TJ Veselá – lyžařský oddíl 79 700 Kč, TJ Veselá – tenisový oddíl 28 400 Kč, TJ Veselá - oddíl házené 20 700 Kč. V plnění rozpočtu obce Zašová za rok 2015 vykázány výdaje hasičům Veselá ve výši 249 751 Kč.

Co se tedy v roce 2015 v obci Veselá událo?

10.1. opět proběhla **tříkrálová sbírka** - akce organizovaná Českou katolickou charitou a v ní sdruženými lokálními charitami. Akce navazuje na tradici koledování na Tři krále (tj. 6. ledna) a má charakter celonárodní sbírky, jejímž hlavním účelem je především na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším sociálně potřebným skupinám lidí a to zejména v regionech, kde sbírka probíhá. Nejméně desetina výnosu sbírky je každoročně určena také na humanitární pomoc do zahraničí. Za celou Zašovou se vybralo 115 933 Kč, celostátně se vybralo téměř 89 miliónů Kč, z toho 765 tis. činil výnos z dárcovských SMS.

Výtěžek Tříkrálové sbírky 2015 využila Charita Valašské Meziříčí na tyto projekty: nákup osobního automobilu pro pečovatelskou a ošetrovatelskou službu Rožnov p. R. a okolí a dalšího pro sociální služby rodin s dětmi v působnosti Charity Valašské Meziříčí, vybavení centra denních služeb pro seniory v Rožnově p. R. a domova pokojného stáří Valašská Bystřice, nákup kompenzačních pomůcek pro Charitní pečovatelskou službu Kelč a také pro přímou finanční pomoc sociálně

potřebným lidem v regionu.

17.1. **lyžařský ples** – kulturní dům ve Veselé se stal místem setkání milovníků a příznivců bílého sportu z širokého okolí, tentokrát ve společenském oděvu a bez lyží!

14.2. se uskutečnil v kulturním domě tradiční **dětský maškarní karneval**, tentokrát s valentýnskou tematikou. Pro princezny, krále, rytíře, čaroděje a jiné pohádkové bytosti bylo připraveno bohaté občerstvení, spousta her a mnoho krásných cen.

Během jarních prázdnin proběhl ve veselské zbrojnici **zimní tábor mladých hasičů**. Hlavní náplní byly zajímavé výlety, ať už na krytý bazén a horolezeckou stěnu ve Val. Meziříčí, či na den otevřených dveří u profesionálních hasičů ve Zlíně, kde si prohlédli hasičskou techniku, nebo návštěva zoologické zahrady ve Zlíně.

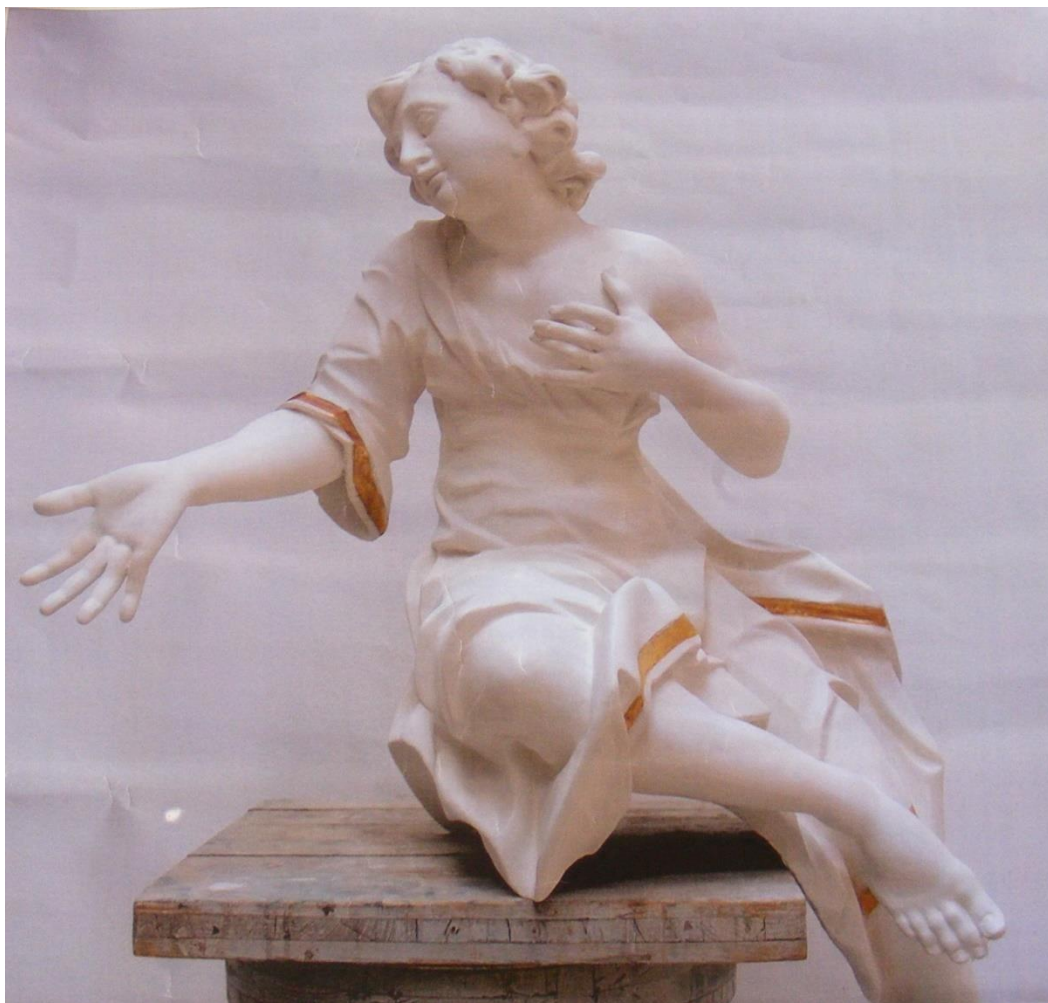
21.2. lyžařský oddíl uspořádal **lyžařské závody** na vleku ve Veselé. Podle pozvánky byly závody určené pro všechny věkové kategorie od „myšáků“ až po dříve narozené.

24.3.2015 byla vernisáž v Muzejním a galerijním centru zámku Žerotínů ve Valašském Meziříčí zahájena výstava **Andělé z Veselé a původní barokní výzdoba farního kostela ve Valašském Meziříčí**. Zrestaurované dřevěné bílé štafírované sochy dvou andělů – součást hlavního oltáře veselského kostela - obdivovali návštěvníci výstavy a na informačních panelech jsme se mohli dočíst o historii veselské farnosti, která patří mezi nejstarší v regionu, o osudu prvního kostela v této farnosti, ale zejména o této vzácné barokní výzdobě kostela:

„Soubor plastik – sochařská výzdoba veselského kostela nepochází s největší pravděpodobností přímo z baziliky Nanebevzetí Panny Marie na Velehradu (první veselský farář Jan Nepomuk Weiser si po roce 1784 přivezl ze svého předchozího působiště – cisterciáckého kláštera ve Velehradu části původního vybavení staršího dřevěného kostelíka), ale jedná se o oltář z některého vedlejšího objektu klášterního areálu. Může se jednat o pozůstatky oltářů vytvořených okolo roku 1702 brněnským barokním sochařem Antonínem Rigou (kolem roku 1660-1728). Zda je autorem soch andělů a světců z Veselé Antonín Riga nelze potvrdit, ale sochy „morových světců“ sv. Šebestiána a sv. Rocha Riga vytvořil z kamene pro morový sloup ve Velehradě (1715) i Hodoníně (1717).

Vznik andělů z Veselé můžeme obecně zařadit do 1. poloviny 18. století. Kompoziční schéma rozmístění andělů vůči obrazu patrona kostela se během let měnilo, v rámci malby kostela v roce 1977 byly plastiky sejmuty ze stěny pro svůj špatný stav. Dvě ze soch andělů byly v roce 2014 restaurovány akad. sochařem MgA. Jakubem Gajdou Ph.D., v roce 2015 pokračuje restaurování zbylých soch andělů a v následujícím roce bude restaurování oltáře sv. Martina pro kostel ve Veselé dokončeno“.

Několik údajů o možném autorovi soch andělů:

Antonín Riga (žil mezi lety 1660-1728) po vyučení řezbářem a sochařem přišel někdy před rokem 1689 do Brna, kde sňatkem s vdovou po Baltazaru Frobelovi získal sochařskou dílnu. V Brně a okolí vytvořil se svou dílnou řadu sochařských realizací, zahrnujících jak řezbářské, tak kamenosochařské provedení. Práci na Velehradě mu zadal opat Nezorin v roce 1702. Hlavní oltář stavěl od 13. května do 11. června 1707 a sochy zde umístil do stojící polohy. Už roku 1700 zhotovil pro Velehrad oltář sv. Benedikta a další vedlejší oltáře vyrobil roku 1702, a to sv. Václava a sv. Floriána, sv. Cyrila a Metoděje po boku presbytáře, pod ním sv. Anny a za chórem sv. Josefa. Oltáře se nedochovaly, jelikož je zničil požár r. 1719.

Je také například autorem výzdoby varhanních skříní ve většině brněnských kostelů, ale podílel se i na dalším chrámovém mobiliáři. Riga zhotovil i dva významné morové sloupy – v Hodoníně a Uherském Hradišti, pracoval na sochařské výzdobě fasády brněnského dominikánského a mikulovského bývalého svatoanenského kostela.

Tvořil také solitérní skulptury, např. několik variant sv. Jana Nepomuckého či sv. Floriána. Rigův umělecký rukopis upřednostňoval zpravidla spíše úspornější formy a zaměřoval se hlavně na realistické detaily, přesvědčivou fyziognomii a působivý výraz postav.

Až na nepatrné výjimky se jeho dosud rozpoznané dílo pohybuje v oblasti sakrální tematiky a zahrnuje tedy především světecké a andělské figury. V jeho řezbářském repertoáru však nechybějí ani bohatě propracované, ponejvíce rostlinné dekorativní prvky, kterými oplývá i rám obrazu z kostela sv. Martina ve Veselé.

10. a 11. 4. – i letos se zapojila veselská knihovna do projektu **Noc s Andersenem**, který organizují knihovny po celé republice a i v zahraničí. Letos šlo o již 15. ročník tohoto projektu a zúčastnilo se jej 18 dětí, patronem byla celá rodinka Bradových z hradu Brada. Letošní Noc s Andersenem měla připomenout kromě 210. výročí narození Hanse Christiana Andersena také 100. výročí narození Jana Drdy. Všechny děti znají České pohádky Jana Drdy s ilustracemi Josefa Lady. Hans Christian Andersen, dánský spisovatel (kromě pohádek psal i romány, divadelní hry, básně, cestopisy), pocházel z chudých poměrů, jako čtrnáctiletý odešel z rodného Odense do Kodaně, kde se mu podařilo získat místo zpěváka v divadle, jehož ředitel mu zajistil zaplacení střední školy. Už jako student začal psát pohádky – nejznámější je Malá mořská víla, Císařovy nové šaty, Sněhová královna a jiné.

11.4. děti souboru Rájek přivítaly všechny přítomné na **setkání seniorů** v kulturním domě ve Veselé, veselo bylo, když známý valašský patriot Oldřich Kutač z Frenštátu p. R. pasoval na „valašského vojvodu“ Václava Vajgla. Celým odpolednem provázela hudba Rájanka.

18.4. v rámci celorepublikové **akce „Uklidíme Česko“** proběhl ve Veselé jarní úklid veřejných ploch, akci zajistila obec Zašová ve spolupráci s veselskými hasiči. 20 dobrovolníků nasbíralo víc jak tunu odpadků, nejvíce ho bylo v korytě veselského potoka.

25.4. **odjeli hasiči na Svatý Hostýn**, kde se konala už po dvaadvacáté mezinárodní hasičská pouť. Průvod se 113 prapory ze 119 hasičských sborů se za doprovodu dechovky přesunul do basiliky Nanebevzetí panny Marie, kde proběhla mše svatá.

2.5. se vydalo 65 farníků ze Zašové a Veselé na **poutní cestu do Svitav**, kde náš pan farář Polášek působil 8 let jako kaplan a poté jako farář. Kromě mše ve zdejší kostele se zúčastnili i mariánské pobožnosti v nedaleké Litomyšli.

Už tradiční květnové **závody horských kol MTB-XC** – série českého poháru – na kopcích u lyžařského vleku pomáhali organizovat veselší lyžaři.

Jako každý rok i letos si děti z mateřské školy ve Veselé udělaly **výlet na mysliveckou chatu** ve Veselé s přáním zažít zajímavé setkání s myslivci Mysliveckého sdružení Vichury a členy Honebního společenství Veselá.

13.6. jsme si zahájením **výstavy 70 let výročí ukončení 2. svět. války** připomněli toto výročí v kulturním domě ve Veselé. Vzpomínkovou akcí zahájilo poutavé vyprávění Ing. Zdeňka Paláta a Richarda Sobotky o válečných událostech v obci. Účastníci si také mohli prohlédnout historická válečná vozidla a obdivovat sbírku vojenského materiálu (oděvy, přístroje, zbraně atd.), které jsou vlastnictvím Ondřeje Rapušáka. Výstavu pak doplnily panely s dobovými fotografiemi Veselé, mapující dobu po válce až k současnosti. Celou akci zorganizovali členové občanského sdružení Ráj ve spolupráci s kulturní komisí obce.

Jedním ze zajímavých a milých okamžiků zaznamenaných na výstavě byl pozdrav vnuka přímého účastníka bojů 2. světové války Vasila Vasiljeviče Hrinjuka z ukrajinské obce Rachov nedaleko slovenských hranic, který s armádou generála Ludvíka Svobody prošel boji od Buzuluku až do Prahy. Na výstavě byl možno vidět vyznamenání, která za svou účast v bojích obdržel. Jeho vnuk, spolupracovník Petra Malíka, který mu o chystané výstavě vyprávěl, poslal účastníkům výstavy jako výraz poděkování za vzpomínku na ty, kteří bojovali ve válce, dvě láhve likéru na přípitek. Petr Malík jeho příběh účastníkům výstavy převyprávěl a společně jsme si přípitkem Devět sil (název likéru) uvědomili, jaké náhody a zajímavá setkání nám život stále přináší....

20.6. připravilo **Valašské zemědělské a obchodní družstvo** v Zašové pro své členy, zaměstnance a rodinné příslušníky **Den otevřených dveří**. 335 návštěvníků si prohlédlo areál farmy Luhy, ve stájích umístěných 320 dojnic včetně rekordmanky s užitkovostí 81 l mléka na den a dojnice s nejvyšší celoživotní užitkovostí 100 tis. kg mléka, která je zařazena v TOP klubu v rámci ČR, kde je zatím pouze 250 krav. Velkému zájmu se těšila prohlídka technologie dojírny a vystavené zemědělské techniky. Tato úspěšná akce snad bude zahájením nové dobré tradice.

Na 44. místní výstavě drobného zvířectva s expozicí okrasného ptactva v Zašové první víkend v červenci získali ocenění Stanislav Mikulěnka za králíka vídeňského modrého a v kategorii drůbež za vlašky koroptví a Jiří Nejedlý za zdrobnělou wyandotku žlutou.

„Egypťská říše se hroutí, mocný faraon Soferhotep náhle bez potomka zemřel. Kdo nastoupí na prázdný trůn? Pouze ten, kterému se podaří na památku faraona postavit nejskvostnější hrobku a pyramidu, která bude čnit až k nebesům“. Takto začal **letní tábor mladých hasičů** - letos ve Velkém Újezdě u Lipníka nad Bečvou. 25 dětí prožilo ve dnech 18.-25.7. týden plný dobrodružství a her zaměřených na fyzickou zdatnost, bystrost a postřeh.

Veselští hasiči se se scholou Veselá zapojili do dobrovolnického projektu „72 hodin“, jehož cílem je zapojit mladé lidi do lepšího vnímání okolního světa, posílení vzájemných vztahů s lidmi kolem sebe a zlepšení prostředí v obci. 25 dobrovolníků se sešlo u kostela sv. Martina a pokusili se okolo kostela vyčistit chodníky a opěrné zdi hřbitova od plevele. V rámci projektu také u hřbitova zasadili spolu se starostou obce nový strom – javor.

22.8. uspořádali hasiči ve spolupráci s Obecním úřadem v Zašová na hřišti ve Veselé **dětské odpoledne**, které začalo cvičením dobrovolných hasičů z okrsku Zašová v dálkové dopravě vody a ověření připravenosti hasičů na zásahy při mimořádných událostech. Dětským programem provázela klaunka Marcelka a zvala děti na aquazorbing, nafukovací skluzavku, střelnici, kolo štěstí aj. Nejoblíbenější atrakcí se stal bagr, který si děti pod dohledem odborníků-bagristů mohly samy vyzkoušet – děti tak symbolicky „bagrovaly“ základy jejich nového hřiště, které se v areálu „Pod Smrečím“ má příští rok začít budovat. Zajímavé bylo také sledovat zásah profesionálních hasičů z Valašského Meziříčí při dopravní nehodě – vystříhávání zraněného z havarovaného vozidla a také ukázky práce leteckých modelářů z Valašského leteckého klubu.

Koncem srpna byla zaznamenána fotopastmi v Podhájí a na Rovénkách **návštěva medvěda**. Podle myslivců se jednalo o přibližně dvouletého medvěda hnědého, který se zatoulal na Valašsko zřejmě ze Slovenska. Návštěvníkům lesa doporučeno, aby se chovali obezřetně, případně aby od návštěv lesa raději upustili. Že by jej přilákalo **stádo ovcí, které v posledních letech se stává hezkým koloritem na Rovénkách?**

Pro své příznivce i letos v září uspořádali lyžaři **výlet na lyžařské chatě** nad Veselou.

První říjnovou sobotu proběhl v Šumperku další ročník závodu mladých hasičů v běhu na 60m překážek – **Šumperský Soptík**. Veselští hasiči se této soutěže zúčastňují pravidelně, letos je reprezentovalo 12 dětí v kategorii 6-15 let.

Na svatého Martina zima chod svůj začíná...

Svatý Martin z Tours byl římský voják, poustevník a biskup ve francouzském Tours. Podle legendy - v Amiensu u jedné z městských bran v roce 335 za jednoho velmi mrazivého zimního večera se¹ Martin tudy na koni vracel do vojenského tábora. U brány ho oslovil polooděný žebrák a prosil o almužnu. Protože u sebe Martin neměl ani peníze, ani jídlo, zprvu nevěděl, jak by člověku pomohl. Tu ho však napadla myšlenka: vzal svůj velký důstojnický plášť a rozdělil ho svým mečem napůl. Polovinu pak hodil žebrákovi třesoucímu se zimou, aby se aspoň trochu zahřál.

V Česku slaví jeho svátek 11. listopadu a je s ním spojeno mnoho tradic či pranostik. Jedni čekají, že *Svatý Martin přijede na bílém koni* (čekají první sních), druhí ochutnávají první letošní, tzv. Svatomartinské víno. Tento svátek je dnem, kdy se lidé setkávají s přáteli nebo s celou rodinou a kdy zasednou nad martinskou husou či martinským pečivem. Sv. Martin je totiž mimo jiné nazýván patronem hus, což údajně vzniklo díky legendě, kdy se Martin zdráhal přijmout biskupský úřad v Tours. Schoval se do husince, hejno hus ho ale svým hýkáním prozradilo, a tak musel tu poctu přijmout.

Rada Evropy v roce 2005 prohlásila trasu mezi maďarským Szombathely (rodištěm sv. Martina) a francouzským Tours za Evropskou kulturní stezku. Cílem této trasy je ukázat nejvýznamnější památky spojené s životem tohoto oblíbeného světce. Svatému Martinovi je zasvěceno asi přes 4,5 tisíce kostelů a kaplí po celém světě, veselský kostel je jedním z nich.

14.11. zahájena nová tradice – 1. Ročník Svatomartinského veselí ve Veselé – slavnostní Te Deum v kostele, zinscenovaný průvod účastníků a jezdců na koních v čele s patronem – sv. Václavem za doprovodu zašovské dechové hudby Zašovjanka, sobotní hodový oběd – pečená husa s knedlíkem a zelím - ve veselském kulturním domě - zahájila setkání při dobrém jídle a sklence svatomartinského vína. Program v kulturním domě zpestřila křesťanská pop-rocková hudební skupina TOBJE. Akce byla organizována obecním úřadem v Zašové za pomoci farního společenství, veselských hasičů a Občanského sdružení Ráj ve Veselé. Páteční **zabíjačka a večer taneční zábava** pořádaná veselskými hasiči v kulturním domě odstartovala v obci Svatomartinské hody. Při příležitosti zahájení nové tradice ve Veselé byl vydán místní organizací KDU-ČSL **Sousedský zpravodaj** – informační občasník zašovských a veselských lidovců, kde kromě zajímavých informací o historické postavě sv. Martina od p. Josefa Krupy ze Zašové a jeho zamyšlení na téma Hody, pouť a posvícení vyšel i článek o historii veselské farnosti. Jde o zajímavé údaje, proto pro budoucí čtenáře této kroniky si dovoluji tento článek zde zařadit.

„Z dochovaných historických pramenů první zmínka o veselském kostele je z roku 1396, kdy biskup Mikuláš léno Arnoltovice i s „právem patronátním“ ve Veselé předal p. Lackovi z Kravař. Přesné místo nejstaršího kostela není známo, historik a vlastivědný pracovník Eduard Domlivil předpokládá, že středověký dřevěný kostelík zasvěcený údajně sv. Trojici měl stát mezi obcemi Veselá a Střítež nad Bečvou v místě nazývaném Na Kostelisku ležícím ve střítežském katastru v místech, kde dnes stojí domy č.p. 182 a 183. Držitelé střítežských gruntů č.p. 5 a 99, jimž tento pozemek náležel, proto až do roku 1851 odváděli farnosti z těchto pozemků plat. O umístění kostela v současné lokalitě existuje více odkazů, zašovský řídící učitel Jan Vranečka v r. 1728 uvádí, že ve starém shnilém dřevěném kostelíku byl za oltářem uveden čitelný letopočet 1586.

Farnost ve Veselé tedy nejspíš v průběhu 15. století v průběhu husitských válek zanikla a kostel se posléze dostal do rukou evangelíků, kterými byl v roce 1586 postaven nový dřevěný

kostel, který byl po třicetileté válce navrácen katolíkům. Změna polohy kostela byla asi ovlivněna snahou přiblížit kostel obyvatelům obcí Velká Lhota, Malá Lhota a Brňov, které zřejmě byly původně k Veselé přiřazeny.

Podle inventáře z roku 1672 měl kostel oltář se starou malbou, stříbrný kalich, mešní roucho, dva prapory, nějaké pozemky a 24 zl. na hotovosti. V roce 1726 byl kostel ve špatném stavu a hrozilo jeho zřícení, dva roky nato byl proto postaven nový dřevěný kostel s věží. Dřevo na jeho výstavbu daroval majitel panství František Ludvík hrabě ze Žerotína za svých lesů, tesařské práce provedl místní tesař Hrachovec, který dostal za práci 160 zl. Kostel s věží měl půdorys 7 sáhů délky a 5 sáhů šířky (tj. 12,5 x 9 m).

V tomto novém filiálním kostele vysvěceném v roce 1729 ke cti sv. Martina a příslušejícímu k rožnovské farnosti sloužil rožnovský farář mši pětkrát ročně. V roce 1784 byl kostel povýšen císařem Josefem II. na kostel farní a obnovena samostatná farnost, k níž náležely obce Veselá, Brňov, Velká a Malá Lhota.

Již v roce 1801 byly vypracovány plány na stavbu nového zděného kostela. Podle plánů Josefa Temničky z roku 1810 byla nejprve postavena nová zděná budova fary s mansardovou střechou a se stavbou samotného kostela se začalo až 10. dubna 1820. Ještě ve starém kostele byli 20. února sezdáni Josef Tkadleček s manželkou Rosinou. Nový kostel stojící hned vedle původního dřevěného byl dostavěn už o rok a půl později, 16. září 1821. Zásluhu na tom měl správce krásenského panství Josef Drobník, který obstaral prostředky u náboženského fondu a svou prací přispěli i sami farníci.

Kostel měl jeden hlavní oltář, k němuž daroval Josef Drobník obraz od olomouckého malíře Pavla Kammereitha. Vybavení kostela bylo v dalších letech doplněno o kazatelnu a křtitelnicí (1851), boční oltář Matky Boží Bolestné od řezbáře Franze Koblischke ze Šternberka (1853) a lavice (1909).

Oltář zasvěcený sv. Martinovi tvoří zděná oltářní mensa s dřevěným svatostánkem a obraz v bohatě vyřezávaném rámu, obklopený dřevěnými plastikami čtyř andělů a čtyř hlaviček cherubů. Po stranách oltář doprovázejí sochy sv. Šebestiána a sv. Rocha. Obraz zachycuje sv. Martina v okamžiku, kdy se dělí o svůj plášť se žebrákem, je to dílo novojičínského malíře Ignáce Bergera (1822-1901). V roce 1882 tato olejomalba nahradila starší obraz od již zmíněného Pavla Kammereitha. Bergerova olejomalba o rozměrech 350x250 cm byla v roce 1936 z podnětu P. Heřmana Štíhela obnovena u majitele rámařské dílny Konstantina Doupovce ve Valašském Meziříčí. Bohatě vyřezávaný zlacený rám obrazu sestavený z rozvinutých akantových listů odpovídá baroknímu stylu první poloviny 18. století, soubor dřevěných bíle štafírovaných soch obklopující oltářní obraz je však mnohem starší než malba i kostel samotný a svým uměleckým zpracováním je pro oblast Valašska výjimečný. Jedná se o části původního vybavení staršího dřevěného kostelíka, které si po roce 1784 přivezl ze svého původního působiště – cisterciáckého kláštera ve Velehradu, první veselský farář Jan Nepomuk Weiser.

Mělo se jednat o varhany se 14 rejstříky (o varhanách existuje řada archivních dokladů týkajících se jejich původního umístění - kůr chrámu nanebevzetí Panny Marie ve Velehradě, rozhodnutí o jejich darování kostelu ve Veselé – 1788, i zprávy o jejich obtížné instalaci do stísněného prostoru kostela), dva oltáře zasvěcené sv. Antonínu a sv. Janu Nepomuckému, krásná paramenta (liturgické textilie) a tři zvony. *„Ze starých inventářů a skrovných záznamů farářů Infangra a Průcka dovidáme se počet i jména zvonů kostela veselského v nejstarších dobách. Kostel ve Veselé měl před r. 1784 pouze jeden zvon, vážící 50 lib., s letopočtem 1687. Pocházel pravděpodobně z dřívějšího kostela, který stál mezi Stříteží a Veselou a jest to zvon, který r. 1689 koupila Zuzana Korabečná z Malé Bystřice za 30 R mor. pro veselský kostel. Již zmiňovaný farář Jan Nepomuk Weiser vzal z Velehradu pro veselský kostel mimo jiné také tři*

zvony. Dva byly dány na věž a třetí, pro který už nebylo místa, půjčil do Branek r. 1793 s podmínkou, že bude vrácen, až se postaví nový zděný kostel. Měl tedy veselský kostel v roce 1784, kdy se stal farním, tři zvony: sv. Martin 100 lib., litý r. 1736, sv. Cyril a Metoděj 80 lib., litý r. 1709, beze jména 50 lib., litý r. 1687. Tyto tři zvony převzal r. 1820 nový kostel. Tehdy měl být vrácen půjčený zvon v Brankách. Branečtí však jej vrátit nechtěli. Teprve farář Infangrovi se podařilo r. 1851 po velikých mrzutostech dostat půjčený zvon nazpět. Vážil 90 lib. a byl zasvěcen sv. Trojici. Po 18-ti letech v r. 1869 vrácený zvon pukl a byl prodán zvonáři. Malý zvon 50 lib. těžký s letopočtem 1687 byl v tomto roce prodán obci Malé Lhotě, kde sloužil až do r. 1942. Z prodeje těchto zvonů byl r. 1871 pořízen nový zvon od Hilzera z Nov. Města u Vídně, ve váze 327 lib., za 346 zlatých a posvěcen na jméno sv. Josef – sv. Pius. Ve stejném roce si zakoupila obec Velká Lhota také od Hilzera zvon sv. Floriána, 115 lib. těžký. Dříve měly obě Lhoty zvony železné. Farář Průcek zjednal ještě čtvrtý zvon sv. Ignáce ve váze 118 lib., v r. 1877. Až do 1. světové války byly na věži čtyři zvony: sv. Martin 100 lib., litý r. 1736, sv. Cyril a Metoděj 90 lib., litý r. 1709, sv. Josef – sv. Pius 327 lib., litý r. 1871, sv. Ignác 118 lib., litý r. 1877. V r. 1917 byly na válečné účely odevzdány zvony sv. Martin a sv. Josef – sv. Pius. Zvon sv. Martin přes 100 let volal farníky na služby Boží a vyprovázel je na poslední cestě. V březnu r. 1918 odevzdán i zvon sv. Ignác, a tak zůstal jen nejmenší sv. Cyril a Metoděj. Nesnesl však nadlouho svoji samotu a jakoby žalem nad ztrátou svých kamarádů pukl v r. 1921. Farář Podmolíkovi nastala povinnost postarat se o nové zvony. Za pomoci manželů Čapkových, p. arcibiskupa a farníků pořízeny hned v příštím roce nové tři zvony. Volen byl mollový akord „cis“, „e“, „fis“. Jména zvonů byla: sv. Maria, váha 210,7 kg, sv. Martin, váha 110 kg, sv. Cyril a Metoděj, váha 93 kg. Slavnostně nesl se hlas nových zvonů po údolí a farníkům radostně bušila srdce při svěcení, které se konalo s velikou slávou. V dubnu r. 1942 zůstal jen sv. Cyril a Metoděj, který koná službu za svoje kamarády a jeho hlas vlévá sílu a důvěru duším jako svatí apoštolé, jimž je zasvěcen.....“ – uvádí ve svých záznamech P. Vojtěch Zapletal.

Nejstarší veselský zvon z r. 1687 sloužil svému účelu v letech 1869-1942 ve zvonici na Malé Lhotě. V odborné literatuře je zvon mylně považován od r. 1942 za ztracený. V dubnu 1942 byl totiž zabaven pro válečné účely. Byl však zařazen do kategorie C, tedy zvony památné a díky tomu přečkal válku v Praze-Libni, odkud byl v srpnu 1945 v pořádku vrácen. 12.8.1945 byl slavnostně znovu vysvěcen (farní kronika Veselé). V nedávné době byl několik let deponován a prošel renovací, zrekonstruována byla také zvonice. Od listopadu 2012 zvon opět slouží svému účelu v plné své kráse. V r. 1947 daroval kostelu ve Veselé malý zvonek Josef Mičola, zaměstnanec ČSD z Veselé. Dostal ho ze skladu a sám ho přimontoval na věž. Byl nazván sv. Barbora (slouží coby umíráček). Již 65 let tak ve veselském kostele vyzvání dva zvony, první zvon sv. Cyril a Metoděj (odlit 1922) o váze 93 kg (akord „fis“) a zvon sv. Barbora (odlit před rokem 1947) o neznámé váze (do 50 kg).“

Kromě hlavního obrazu sv. Martina jsou zajímavé i další obrazy v kostele: na evangelijní straně je oltář Piety se sochou sv. Josefa a na epištolní straně obraz Vyučování Panny Marie se sochou Panny Marie Lurdské. Výzdobu kostela doplňují obrazy Křížové cesty z r. 1865 – vše zapsáno jako soubor movitých památek do Ústředního seznamu kulturních památek České republiky.

K sochařské výzdobě veselského kostela už archivní doklady schází. Soubor plastik nepochází s největší pravděpodobností přímo z baziliky Nanebevzetí Panny Marie, ale jedná se o oltář z některého vedlejšího objektu klášterního areálu. Může se jednat o pozůstatky oltářů vytvořených okolo roku 1702 brněnským barokním sochařem Antonínem Rigou (kolem roku 1660-1728). Zda je autorem soch andělů a světců z Veselé Antonín Riga nelze potvrdit, ale sochy „morových světců“ sv. Šebestiána a sv. Rocha Riga vytvořil z kamene pro morový sloup ve Velehradě (1715) i Hodoníně (1717). Vznik andělů z Veselé můžeme obecně zařadit do 1. poloviny 18. století. Kompoziční schéma rozmístění andělů vůči obrazu patrona kostela se

během let měnilo, v rámci malby kostela v roce 1977 byly plastiky sejmuty se stěny pro svůj špatný stav. Dvě ze soch andělů byly v roce 2014 restaurovány akad. sochařem MgA. Jakubem Gajdou Ph.D., letos budou restaurovány zbylé sochy andělů a v následujícím roce bude restaurování oltáře sv. Martina pro kostel ve Veselé dokončeno.

12.9.1954 bylo provedeno svěcení nových varhan. Kostelem sv. Martina se nesla Česká mše Fr. Kolaříka, skladby J. S. Bacha, Fr. Schuberta, Ant. Dvořáka. Varhany byly vyrobeny v Krnově – cena 152 tis. Kč. O pořízení varhan se nejvíc zasloužil farář Karel Drong, který na ně prováděl i sbírku po domech farnosti spolu s Josefem Pisklákem.

V r. 1959 byla prováděna oprava kostela – náročnou stavbu lešení při všech venkovních i vnitřních opravách vedl tesařský mistr Josef Palát, nebezpečné a náročné klempířské práce na věži kostela dělal Josef Bechný za pomoci svého bratra Eduarda, při druhých nátěrech věže zde pracoval Josef Palát ml. Z věže byly vyňaty staré dokumenty a doplněny novými, které sepsal farář Alfréd Pchálek, podpisy na ně dali varhaník Josef Bechný, kostelník Stanislav Černý, klempíř Josef Bechný, který zhotovil i nové trubkové pouzdro z plechu pro uložení všech dokumentů do baně věže (nejstarší písemnosti byly z roku 1869 od faráře J. Prucka, na listině z 9.8.1869 je podepsán Josef Schober, rektor, spolubarhaník a učitel). Kostel dostal novou omítku v barvě okru. Náklady činily jen něco málo přes 25 tis. Kč zásluhou farníků, kteří pracovali zdarma a svépomocí zajišťovali potřebný materiál včetně poskytnuté stravy.

Za dobu působení faráře Josefa Prucka – pokrokového kněze a vlastence (1861-1878) - zbudovali farníci ke kostelu 114 schodů z obyčejných kamenů. Sedláci a mlynář stavěli schody na 6 kroků, domkáři a pasekáři na 3 kroky. Po obou stranách schodiště byly zasázeny lípy, které časem vytvořily krásnou alej.

V roce 2002 však muselo být započato s kácením líp, údajně pro jejich stáří. Čtyři lípy - před hlavním vchodem do kostela a před vstupem u schodiště na starý hřbitov - byly staré až 200 let. V roce 2005 byly vybudovány nové schody ke kostelu a parkoviště, vysázena nová alej. Dřevěné zádveří hlavního vstupu bylo osazeno ozdobnou kovanou mříží pro větrání kostela v letním období. Budova fary v roce 2011 dostala novou střechu a v roce 2012 byla opravena fasáda, vloni byl vybudován bezbariérový přístup ke kostelu a letos dokončeny nové chodníky kolem kostela a na obou hřbitovech.

Kostel (dnes již ve slohu novorománském) i pozdně barokní objekt fary jsou nejstarší stavby ve Veselé a jsou zapsány do Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek České republiky.

Všechny práce ve veselské farnosti se neobešly bez obětavé práce místních farářů, kteří ve Veselé byli zároveň i nositeli osvěty a vzdělanosti. K již zmíněným kněžím je třeba připomenout alespoň poslední jména, na které ještě i dnešní pamětníci s úctou vzpomínají: P. Karel Drong (1947-1956) – všestranně vzdělaný kněz, využívající svého hudebního nadání při nácvičování vánočních mší, Alfréd Pchálek (1956-1987) – čestný kanovník kroměřížský, který pro svou vlast i farnost vykonal velmi mnoho a své farníky neopustil - je pohřben na místním hřbitově, jak si sám přál, Karel Šenk (1987-2001) – děkan, nesmírně oblíbený pro svou vstřícnost a lásku k lidem, který přes své zdravotní problémy a pracovní vytížení věnoval mnoho úsilí při práci pro veselskou farnost, Vojtěch Daněk (2001-2009), který do Veselé obětavě docházel z farnosti v Zašové a po zákeřné nemoci se již na Valašsko nevrátil, a Jiří Polášek 1.9.2011 jmenovaný a ustanovený arcibiskupem Janem Graubnerem farářem farnosti Zašová a administrátorem farnosti Veselá – dosud aktivně vykonávající pastorační péči – on sám říká: „*Věřím a doufám, že Bůh i nadále bude žehnat této farnosti s útulným kostelem sv. Martina, odkud je nádherný*

pohled na malebné údolí s řekou Bečvou. Kež všechno, co se ve farnosti děje, je ke cti a slávě Boží a k spáse duší nesmrtelných“.

Občanské sdružení Ráj Veselá uspořádalo ve dnech 3. a 4.10. **autobusový zájezd do oblasti Jeseníků**. Zámek ve Velkých Losinách, muzeum historických vozidel v Rapotíně, poutní místo na Hoře Matky boží v Králíkách - mše svatá s křtem novorozenců v basilice a návštěva muzea věnovaného obětem internace bohoslovců. A nakonec sportovní areál Dolní Morava, kde někteří využili možnosti svézt se na bobové dráze – vzhledem k tomu, že účastníky zájezdu byli většinou senioři - skutečně adrenalinový zážitek!

28.11. byla slavnostní vernisáží zahájena dvoudenní **výstava betlémů našeho kraje**. Povídání o

historii betlémů paní ze vsetínského muzea, hudební pozdrav pěveckého souboru ze Stříbrnic od Uherského Hradiště a houslových virtuosek z Rožnova p. R. nám připomněly brzký příchod vánoc. Vystavované betlémy zobrazovaly „*jak vítají Ježíška andělé na Radhošti, v Rožnovském skansenu, ve Veselém, v Zašově, v Praze*“. Výstavě dominoval betlém z kostela sv. Martina ve Veselém. Po celou dobu výstavy bylo zajištěno občerstvení a návštěvníci si mohli zakoupit publikaci o betlémech regionu – autora p. Richarda Sobotky

ze Zašové. Velké poděkování patří paní Miladě Vajglové, autorky deseti z vystavovaných betlémů, a jejímu manželovi, kteří se na celé výstavě podíleli a také Jendovi Bechnému, který vyrobil vánoční baňky a skleněné „střechýle“ na instalovaný vánoční stromek v sále, ozdoby byly po skončení výstavy darovány veselskému kostelu k jeho vánoční výzdobě.

29.11. mateřská škola ve Veselém a Sbor dobrovolných hasičů ve spolupráci s obcí Zašová uspořádali před hasičskou zbrojnicí již tradiční **rozsvícení vánočního stromu** ve Veselém. Báječnou atmosféru vytvořilo vystoupení dětí ze základní školy v Zašově, dětí z mateřské školy ve Veselém a mikulášská nadílka pro děti, které se na ni moc těšily. Byla zima, tak jsme se zahřívali horkým čajem či grogem, který připravili hasiči.

4.12. již tradiční **vánoční jarmark v mateřské škole** ve Veselém připomněl, že Vánoce se blíží!

*„Pojďme bratři do Betléma, je tam velmi krásná panna, porodila pacholátko a přerozkošné děťátko .... „ Letos na Štědrý den v 9 hodin večer zazněla ve veselském kostele **pastýřská mše „Čuj, Miko, čuj!! Josefa Schreiera**. Patří k nejvýznamnějším dílům kantorské hudby na Moravě v 18. století, vychází z valašského lidového prostředí. Pochází nesporně z rodu františkánských vánočních mší té doby, v nich se střídá latina se zemíým textem v národním jazyce. Základem mše jsou pastorely, drobné scénky s pastýřskými náměty. Střídají se zpěvy v jazyce českém, latinském a ve valašském nářečí, v některých případech současně, což je pro laika nepředstavitelné, ale v této pastorální mši zajímavé a půvabné. Zpěvy vyjadřují spontánní radost pastýřů z narození Ježíška. Zpívalo se jednohlasně až dvojhlasně, výjimečně trojhlasně, jako doprovodný nástroj sloužily františkánům jenom varhany, jiné nástroje pouze o velkých svátcích. Až do poloviny 19. století bylo zvykem provozovat figurální chrámovou hudbu v sólovém obsazení, přitom soprán a alt mohli zpívat jen malí chlapi. Chrámová klenba totiž působí jako přirozený zesilovač a každé násobení hlasů na kůru jde na úkor srozumitelnosti textu. V době vzniku kolem r. 1755 – 1760 a po dobu více než sto následujících*

let byla tato mše velmi populární. Hrála se ve venkovských kostelech po celé Moravě, hráli ji i v Čechách, ale také na území dnešního Polska a v Uhrách. Pak upadla na dlouhou dobu v zapomenutí.

Josef Schreier se narodil 2. ledna 1718, v Dřevohosticích Bystřice p. Hostýnem, byl český barokní hudební skladatel, který komponoval chrámovou hudbu a lidové operety. O jeho životě je známo velmi málo. Jeho otec Jan Jiří Schreier se oženil s Alžbětou Těleповou, rodem z Dřevohostic. Dne 2. 1. 1718 se jim narodil syn Josef. O jeho dětství a raném mládí není zpráva. Až v matrice obce Bílovice u Uherského Hradiště byl objeven zápis, že 13. června 1740 si mládenec Josephus Schraier z Dřevohostic - nyní místní rektor, bere za manželku pannu Annu, dceru zesnulého Mikuláše Bureše, dřívějšího rektora. Tímto sňatkem si tedy Josef ve svých 22 letech zajistil místo učitele a správce chrámové hudby a zpěvu. Proto se tehdy učitelům říkalo kantoři (latinsky - *zpěváci*) a mnoho z nich hudbu i skládalo. Manželé měli dvanáct dětí, z nichž některé brzy po porodu nebo o něco později zemřely. Jeden z jejich synů – Jan - po vstupu do piaristického řádu přijal jméno Norbert (1744-1811). Stal se významným slovenským filozofem, skladatelem a teologem, rektorem piaristického gymnázia v Banské Štiavnici, byl jedním z významných činitelů slovenského národního obrození. Manželé Schreierovi posloužili také místním občanům jako kmotři při křtu, stejně sirotkům jako dětem ze zámožnějších rodin. Po roce 1760 se stopy po Josefu Schreierovi z bílovické matriky vytrácejí. Předpokládá se, že se přestěhoval s rodinou pravděpodobně do Modré u Bratislavy (v této oblasti se mohl dobře seznámit s františkánskou hudbou a zde na jihozápadním Slovensku také zanechal nejvíce svých skladeb). Na Slovensku byly v nedávné době objeveny další záznamy o skladbách Josefa Schreiera, které by mohly prokázat, že v tehdejších Uhrách později žil, a to skladby na kůrech v Pruském, Dubnici nad Váhom, Kežmarku, Lubici, Ilavě, Trenčíně, Pezinku, Púchově, Trnavě a Banské Štiavnici. Tři jeho skladby se dostaly i do kláštera v Čenstochové, kde jsou dnes uloženy. Koncem života zřejmě přesídlil na střední Moravu, neboť měl být ve službách holešovského hraběte Rottala. Kdy a kde zemřel, není známo. Kromě pastýřské mše je Josef Schreier také autorem dvou zpěvoher na české texty Aurea Libertas („Zlatá svoboda“ - žertovný dialog dvou mládenců o ženitbě, dílko je chválou svobodného stavu) a Veritas exulans („Vyhnaná Pravda“ - hořká satira o Světě, který se spřáhne s Politikem, aby společně zlikvidovali Pravdu, nebo ji alespoň vyhnali do exilu), pravděpodobně i skladatelem často citované hanácké Opery o Landemborkovi (komická opereta v hanáckém nářečí z doby prusko-rakouských válek) a tří krásných českých velkopátečních oratorií, jejichž spisy se dochovaly na kůrech v Bystřici pod Hostýnem, Kojetíně, Lipníku nad Bečvou a v Kvasicích. Další duchovní skladby má ve sbírce z Rajhradu a z Dřevohostic. 8. září 2011 byl neúnavný šířitel díla Josefa Schreiera, dřevohostický učitel Mgr. Zdeněk Smiřický, přijat na pražském arcibiskupství nyníjším kardinálem Mons. Dominikem Dukou, jehož informoval o osobnosti a díle dřevohostického rodáka. Pana kardinála osobnost zapomenutého dřevohostického skladatele velmi zaujala, Mgr. Zdeňku Smiřickému bylo přislíbeno, že vánoční mše Josefa Schreiera "Missa pastoralis in C boemica" zazní o Vánocích roku 2012 v chrámu sv. Víta na Pražském hradě. A tak na Boží hod vánoční, 25. 12. 2012 v 10:00 hodin zazněla vánoční mše Josefa Schreiera jako pražská premiéra v katedrále svatého Víta v Praze. Byla uvedena v rámci slavnostní mše svaté, kterou sloužil kardinál Dominik Duka. Vánoční mši "Missa pastoralis in C boemica" Josefa Schreiera s velkým nadšením nacvičil a skvěle provedl Pražský katedrální sbor a orchestr pod vedením dirigenta MgA. Josefa Kšici. Pražské premiéry se zúčastnilo na padesát dřevohostických občanů v čele s iniciátorem - Mgr. Zdeňkem Smiřickým a starostou Stanislavem Skýpalou. Pan kardinál je vřele přivítal jako poutníky z Moravy. Prameny Schreierovy moravské pastorální mše tvoří 10 dosud známých opisů z let cca 1780-1893. Veselší zpěváci zpívali podle nejstaršího opisu z Rajhradu (vzniklého kolem roku 1820), který se dochoval v hlasech na ručním papíru formátu 240x375 mm, s uvedeným titulem na původní obálce: Missa pastoralis in C Boemica a Canto Alto Basso, Violino Primo et Secundo Clarino vel Corno I-mo et II-do Tympano et Organo. Sig. Schreyer

Výročí

„Vzpomínám na ten rok, žádné roky tak dlouho netrvaly, jako ty válečné, co nás Němci zabrali. Poslední dny byla fronta až v Rožnově. Večer rudá zář – tu zář vidím dodnes – ale co tam všechno shořelo už nevím, snad tam zahynulo 7 lidí.

Pátého května 1945 bylo aj okolo nás hodně německých vojáků, za stodolů na zahradě postavili dělo a drželi stráž. V noci, když sem sa obudila, tak v kuchyni na holé podlaze leželi čtyři němečtí vojáci, bylo jim venku zima, byla tak sychravá mokrá noc, kdy odešli nebylo vůbec slyšet, tak potichu sa vytratili, ani dělo ráno za stodolů nebylo. V sedm hodin ráno už přišli Rusi, s velkým nadšením jsme jich vítali, ale během dopoledna jsme už ochabli. Co sa jim líbilo – hlavně hodinky, budíky aj něco lepšího šatstva - sa ztratilo. My děvčata a mladší ženy sme sa před nimi moc neukazovali. Bratřovi sebrali oba páry koní, že neměli ani čím krmení kravám vozit. Koncem března ten rok byl u nás ubytovaný německý voják – byla to nějaká šarža. Bylo slyšet, že jak ustupují, prý moc rabují Němci, tak sem sa ho na to ptala, uměl dobře česky. Privil mně: paní, my na to nebudem mět čas, ale ti, co na námi idú, ti to dělajú – a měl pravdu. Ale chvála Pánu Bohu konec války byl, co si vzali, ať si vzali. Pro koně bratr musel jet až do Josefova do Čech, ta jedna starší kobyla zahynula. Ještě v tu nedělu večer zněly kaťuše na Helštýně nad Krhovú, zas nový strach sme dostali, ale brzo to stichlo.

V úterý 8.5. byly v kostele děkovné bohoslužby, myslím, že jsme sa všichni zúčastnili a modlili sa: Od moru, hladu a války – vysvobod' nás pane! V tej první světové válce museli chlapi rukovat' na vojnu, které ročníky a kolik jich z Veselé muselo jít, to nevím, ale 12 sa jich nevrátilo – skoro všichni ženatí, tak děcka ani svoje taty nepoznaly. Dva svobodní – Jaroslav Pavlát a Dorek Horecký - do roka po válce zemřeli, vrátili sa z vojny s podlomeným zdravím. Do tej druhé světové války chlapi nemuseli rukovat', ale zas museli do Německa na nucené práce. Z Veselé, co vím, tak sedm chlapů a jedna dcerka – Mařenka Švajdová (rozená Skalková). Pravila: nikde sem eště nebyla, najdál na sv. Hostýně a naráz až do Německa. Prožili tam moc náletů a bombardování. Švagr B. Kubrický za rok, když sa vrátil z Německa se zničeným zdravím, zemřel, měl 43 roků. Kovář Ludvík, ženatý, zahynul při náletu v Ostravě r. 1944. Do koncentráků sebrali tři svobodné chlapce – Josef Hrabovský (1916), Josef Zuzáňák (1920), Antonín Bechný (1923) – toho sebrali koncem března 1945, kdy před měsícem mu zemřel v únoru jeho otec 56 roků. Že to všechno paní Bechná vydržela, pořád čekala, že sa Tonda vrátí! Nevrátil sa, byl umučen v plynové komoře Mauthausenu. Tonda byl velice oblíbený veselý chlapec a dobrý, výborný muzikant. Měli v rodině Bechných muzikantskou krev. Jeho otec byl moc roků varhaníkem, aj jeho bratr Václav hrál na varhany. Nejstarší syn Josef hrál na varhany od 11 roků. Žádná válka nic dobrého nepřinesla a ostatek dodělal komunismus“ - zaznamenané vzpomínání dnes již nežijící paní Marie Kubrické na konec války ve Veselé.

I když přímé odbojové akce v obci nebyly, někteří občané Veselé se však jednotlivě zapojili do odboje a položili za to své životy:

Karel Svět – byl popraven 7.11.1941 v Kounicových kolejích v Brně, do svého zatčení pracoval ve Zbrojovce v Jablůnce, kde se zapojil do ilegální činnosti, v novinové zprávě se psalo, že byl členem teroristické skupiny, která ničila či se pokoušela ničit trať mezi Vsetínem a Ústím, skupina také tiskla letáky, kde vyzývala k sabotážím.

Antonín Bechný – byl zatčen 9.3.1945 a zemřel 9. nebo 10.4.1945 – za války se zapojil do skupiny Jana Žižky jako spojka. Do skupiny se však dostal Čech – gestapák, který ostatní členy zradil. Podle dalších zpráv se Antonín Bechný dostal do Mauthausenu, odkud se již nevrátil.

Josef Hrabovský – byl umučen v Kounicových kolejích v Brně 1.6.1942, do té doby pracoval v Přerově jako výpravčí vlaků, sabotoval dopravu. Po válce byl 13.4.1946 vyznamenán „In memoriam“ Československým válečným křížem 1939.

Ludvík Kovář – zahynul 29.8.1944 při náletu v Ostravě, kde pracoval, byl nemocen a jel do Ostravy na lékařskou prohlídku, kde jej však zastihl nálet.

Vězněn byl **František Černocho**.

Památkou na tyto občany je již vzpomínaný Pomník padlých, který se stává místem setkání občanů Veselé, kteří děkují a vděčně vzpomínají na ty, kteří se osvobození v květnu 1945 nedožili a položili svůj život za naši svobodu.

Školství

I v letošním roce mohli uchazeči o studium na střední škole podat opět dvě přihlášky, přijímací zkoušky pro maturitní obory středních škol proběhly na základě tzv. „Pilotního ověření s využitím centrálně zadávaných jednotných testů“. Střední školy, které se do tohoto systému přihlásily, testovaly znalosti žáků základních škol v českém jazyce, literatuře a matematice. V 1. kole přijímacího řízení uspělo všech 34 uchazečů o zvolený studijní či učební obor střední školy. Na střední školu informatiky, elektrotechniky a řemesel v Rožnově p. R. přešlo 9 žáků, na Obchodní akademii ve Valašském Meziříčí byli přijati 4 žáci, Střední zemědělskou a přírodovědnou školu v Rožnově p. R. budou navštěvovat 3 žáci, maturitním oborům dalo přednost 82 % žáků, učebním oborům 18 %. Na šestileté gymnázium ve Valašském Meziříčí byla přijata žákyně 7. ročníku.

Mateřskou školu ve Veselé navštěvovalo v roce 2015 28 dětí, z toho 6 ze Zašové.

Počasí u nás a v Česku

10.1.2015 teploty vystoupily na většině území na 11 až 16 stupňů. Ještě o něco tepleji bylo v Ústí nad Labem-Vaňově (16,8), Doksanech (16,7), Kobylí (16,5), v Brodě nad Dyjí a v Dyjákovicích (shodně 16,4).

Ze 138 stanic Českého hydrometeorologického ústavu fungujících více než 30 let byl na více než 40 z nich letošní 10. leden nejteplejším v historii. U šesti stanic se dokonce jednalo o absolutní lednový rekord.

Uplynulá zima patřila k nejteplejším v historii měření na území republiky. Mírné zimy, neudržované travní plochy a vlhké a teplé počasí v dubnu a květnu opět způsobilo invazi slimáků v našich zahradách. Obecní úřad v Zašově zakoupil pro zájemce biologický přípravek obsahující parazitické hlístice. Aplikace formou závlivky či postřiku je možná v květnu a červnu. Tito živočichové velikosti asi 1 mm aktivně vyhledávají slimáky v půdě, pronikají do jejich dýchacího ústrojí a tito následně v půdě hynou. V obci je také rozšířen chov kachen – běžce indického, který je jediný přirozený likvidátor slimáků.

12.6. v Česku padaly teplotní rekordy, v Karviné naměřeno 34,6 st., zato první letní den jsme přivítali bouřkami s kroupami, teploty jen kolem 20 st., zato noc na 25.6. již byla extrémně chladná, Rokytská Slat' na Šumavě hlásila -4,6 st.

5.7. padaly opět teplotní rekordy - v Brandýse n. L. naměřeno 38,4 st, nejvíce za posledních 60 let, bylo velmi sucho, začínaly usychat natě brambor, podle meteorologických výzkumů byl letošní červenec nejteplejším měsícem na světě od roku 1880.

8.8. bylo v Řeži u Prahy naměřeno 39,8 st., 9.8. ve Veselé 36,6 st., pokračovalo velké sucho - už 3 měsíce pořádně nepršelo, tráva po slunci vypálená připomínala navštěvovaná přímořská letoviska v letní sezóně. V srpnu byl pro Veselou vyhlášen zákaz používání vody z obecního vodovodu pro zalévání zahrad a napouštění bazénů. Letos ještě vůbec nerostly žádné houby. Velká úroda trnek, ale plody ze stromů uschle opadávaly, kukuřice suchá, úroda klasů mizerná, ne-li žádná. Hejtman zlínského kraje vyhlásil kritický stav (týká se šetření s vodou) se zákazem rozdělování ohně na volných prostranstvích a v blízkosti lesa.

První zářijové dny se ochladilo, konečně po třech měsících sucha přišla bouřka a vydatný déšť, 7.9. v Krkonoších na Sněžce sněžilo.

V lesích zaznamenán velký dosud nezaznamenaný výskyt kůrovcem napadených stromů, - vlivem sucha měl tento nebezpečný brouk velmi dobré podmínky k šíření, les na Sojově prakticky začíná mizet, stejně velký výskyt kůrovce registrován v obecních lesích nad kostelem a v lese, vysazeném před více jak 60 lety na Rovénkách.

První říjnový den byl mrazivý, na Jizerce naměřeno -10 st., u nás jsme zaznamenali první přízemní mráz - kolem nuly.

14.10. napadl první sníh na Karlovarsku, sněžilo na horách i v nížinách – napadlo 5-10 cm sněhu, který způsobil popadané stromy a dopravní nehody, neměl však dlouhého trvání a během dne roztál.

Začátkem listopadu se oteplilo, 10.11., v předvečer sv. Martina, který by měl podle pranostik přijet na bílém koni, byly zaznamenány teploty kolem 20 st. a značný výskyt taurid – padajících hvězd na noční obloze. Tauridy jsou velice dlouhodobým, ale řídkým rojem produkujícím v maximu 10 až 15 meteorů za hodinu.

15.11. začalo špatné počasí, podzimní plískanice, na Sněžce a v Jeseníkách napadlo 5 cm sněhu, ten už ale další dny po oteplení opět roztál. První sníh ve Veselé napadl 22.11., ale také neměl dlouhého trvání, druhý den již byly všechny cesty volné.

26.12. na druhý svátek vánoční zase padaly teplotní rekordy, v Děčíně naměřeno 16,8 st. , teplotní maximum 11,2 st. naměřeno i na Vsetíně 27.12., na naší skalce začaly rozkvétat petrklíče.

Rok 2015 byl hodnocen meteorology jako extrémně suchý a teplý. Nedostatek srážek a letní vlna veder nadělaly vrásky zemědělcům, vodohospodářům a i hasičům, kteří museli častěji vyjíždět k požárům. Jako mimořádně úspěšnou hodnotili sezónu provozovatelé koupališť (užívat si vody zde bylo možné od května až do konce září). S extrémním úbytkem vody se potýkali vodohospodáři, na řadě míst došlo i k úhynu ryb. Sucho ničilo i lesy.

Významné události roku v České republice

Rok 2015 přinesl růst ekonomiky o 4,5%, řadu zahraničních investic - největší objem dojednaných investic pocházel ze Spojených států, Německa a Tchajwanu. Významný nárůst přitom zaznamenaly investice z Číny. Největší podíl investic mířil tradičně do sektoru výroby motorových vozidel, dále do kovodělného a kovo zpracujícího a elektronického průmyslu. V roce 2015 dosáhla průměrná mzda výše 26 467 Kč, v meziročním srovnání činil přírůstek 860 Kč (3,4 %). Spotřebitelské ceny se zvýšily za uvedené období o 0,3 %, minimální mzda byla stanovena ve výši 9 200 Kč. Konečně byl přijat služební zákon, vláda neobtěžovala veřejnost aférami, plnila koaliční plán a čelila hradnímu protiuprchlíckému tlaku. Prezident Miloš Zeman na Valném zasedání OSN vyzval k ustavení protislámské koalice všech demokratických států a likvidaci výcvikových základen radikálů. Vyjádřil podporu posílení vojenské přítomnosti při hlídání hranic ČR, vracení všech úprchlíků bez ohledu na azylové řízení a odmítání kvót. Prezident také prosazoval aktivní ekonomickou diplomacii, což přineslo úspěchy v obchodních stycích s Čínou a Jižní Koreou, jako jediný evropský státník se na pozvání čínského prezidenta zúčastnil vojenské přehlídky v Pekingu u příležitosti ukončení 2. světové války. S ruským prezidentem Putinem se sešel k bilaterálnímu jednání - patří k politikům, kteří odmítají protiruské sankce přijaté v souvislosti s děním na Ukrajině.

19.9. umělecká skupina Ztohoven způsobila výtržnost - vyvěsila na Pražském hradě místo prezidentské standarty obří rudé trenýrky, čelí tak soudnímu stíhání.

V únoru duševně nemocný muž ve snaze upoutat pozornost společnosti na své osobní křivdy postřílel osm nevinných lidí v restauraci v Uherském Brodě, sám pak spáchal sebevraždu.

Češky Hana Humpálová a Antonie Chrástecká unesené v březnu 2013 v Pákistánu se po dvou letech dostaly na svobodu a vrátily se do Čech.

Pokračovalo protikorupční tažení vrchní státní zástupkyně v Praze Lenky Bradáčové a jejího týmu: byl odsouzen vlivný politik David Rath za přijetí úplatků, soudci Ondřej Havlín z Prahy a Josef Knotek z Litoměřic za korupci, rezignoval Ivan Bílek, šéf Generální inspekce bezpečnostních sborů.

Koncern Volkswagen zažil největší skandál v historii, když se zjistilo, že některé diesellové motory vyráběných automobilů při testech záměrně vykazovaly lepší výsledky vypouštěných emisí, než byla skutečnost – týká se i aut vyrobených v Mladé Boleslavi.

Významné události ve sportu a kultuře v České republice

Česká republika v roce 2015 pořádala Mistrovství světa v hokeji, Světový pohár biatlonistů, halové Mistrovství Evropy atletů a fotbalové EURO do 21 let.

Domácí světový šampionát v Praze a Ostravě zanechal rozpaky – čtvrté místo bylo pro domácí hokejové fanoušky zklamáním.

Čeští biatlonisté měli nejúspěšnější zimu – na mistrovství světa ve finském Kontiolahti vybojovali čtyři medaile - titul mistrů světa získali ve smíšené štafetě. V dalších disciplínách vybojovali stříbro Gabriela Soukalová a Ondřej Moravec, který navíc získal i bronz. V závodech Světového poháru nasbírali 21 umístění na stupních vítězů a ženská štafeta získala i malý globus.

Čeští fotbalisté po šesté v řadě postoupili na EURO.

Trojnásobná olympijská šampionka Martina Sáblíková se po sedmé stala mistryní světa na 5000 m a ovládla i závod na 3000 m, v kanadském Calgary si vzala zpět titul světové šampionky ve víceboji. Vyhrála po desáté Světový pohár. Na kole (!) si pak vyjela letenku do olympijského Ria.

Už čtvrtý titul mistra světa ve francouzském Aiguebelette oslavil Ondřej Synek, zlato z vody vylovili i vodní slalomáři Kateřina Kudějová a Jiří Prskavec, který se stal také mistrem Evropy i světa do 23 let.

Forma atletky Zuzany Hejnové po promaroděné sezoně rostla – na mistrovství světa získala zlato v běhu na 400 m překážek, přidala triumf v seriálu Diamantové ligy.

Cyklista Zdeněk Štybar zvítězil v šesté etapě Tour de France, Leopold Konig skončil na Giru di Italia celkově šestý.

Tenistky počtvrté za posledních pět let vyhrály Pohár federace.

Velký umělecký zážitek přinesl projekt Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015, zahrnoval přes 600 akcí, které navštívilo více jak milion návštěvníků.

Vítězem Cen české filmové kritiky se stal film režiséra Petra Václava Cesta ven (příběh mladé ženy, která bojuje o obyčejný šťastný život, naráží však na předsudky společnosti a s nimi spojené překážky; je Romka), tento film také získal 7 křišťálových sošek z deseti nominací cen Český lev.

Ceny Thálie za celoživotní činoherní mistrovství získala Blanka Bohdanová a za celoživotní operněmuzikálové mistrovství Josef Zíma.

Cenu za knihu roku Magnesia Litera 2015 dostal Martin Reiner a jeho Básník (román o Ivanu Blatném, českém básníku, překladateli a esperantistovi).

Národní knihovna ukázala nejvzácnější knihu v ČR: Kodex vyšehradský, unikátní rukopis, jehož cena se odhaduje na jednu miliardu Kč, vznikl pravděpodobně při příležitosti korunovace prvního českého krále Vratislav I. v roce 1086.

Nejdražším dílem prodaným v roce 2015 na českých aukcích se stalo Fillovo kubistické Pařížské zátiší - vydraženo za 16,3 mil. Kč.

Čtyřicátého Slavíka vyhrál Karel Gott, Lucie Bílá, z kapel skupina Kabát i kontroverzní Ortel. Karel Gott si ocenění sám osobně převzal ve Státní opeře Praha – statečně - v začátku své onkologické léčby zhoubného nádorového onemocnění mízních uzlin.

Fotografií roku v tuzemské soutěži Czech Press Photo se stal snímek Jana Zátorského zobrazující úprchlíky na maďarskosrbské hranici.

V roce 2015 nás opustili spisovatelé Ludvík Vaculík - autor manifestu Dva tisíce slov, historik umění František Dvořák - autor a zasvěcený průvodce televizních pořadů o historii Prahy, kameraman Miroslav Ondříček - nominovaný na Oscara za filmy režiséra Miloše Formana, malíř Kája Saudek, herci Lubomír Lipský, Jiří Krytinář, Miloš Hlavica a „náš Slovák“ - Ladislav Chudík, Stanislav Gross - bývalý český premiér. Ve věku 109 let zemřela Vlastimila Češková z Jarcové, tehdy nejstarší obyvatelka ČR.

Události roku 2015, které ovlivnily svět

Celým světem otřásl, když v lednu islamističtí teroristé v sídle vydavatelství satirického magazínu Charlie Hebdo v Paříži zabili 17 lidí, jejich památku uctil pár dní nato organizovaný pochod - akce se zúčastnilo 1,5 milionu lidí, mezi nimi také řada zahraničních politiků včetně českého premiéra. Během roku ale následovaly další útoky: v červnu v tuniském letovisku Súsa zastřelil terorista 39 lidí – vědomě si vybíral západní turisty, v listopadu v rockovém klubu Bataclan a dalších místech v Paříži zahynulo 129 lidí. Koncem října se nad Sinajským poloostrovem zřítilo letadlo s ruskými turisty s 224 lidmi na palubě, v říjnovém útoku v turecké Ankaře bylo zabito přes sto lidí. K útokům se přihlásil tzv. Islámský stát, proti kterému Západ i Rusko podnikají nálety v Sýrii a v Iráku. V září s nálety na pozice teroristů v Sýrii začala Francie, v říjnu se připojilo Rusko, které však na rozdíl od Západu podporuje dosavadní syrský režim. K leteckým útokům se přidala i Británie a vojenské kapacity nabídlo Německo. Velké obavy vyvolalo v listopadu sestřelení ruského bombardéru tureckou armádou na tureckosyrské hranici. Boje na Ukrajině neskončily.

A tak se Evropa potýká se zatím největším množstvím uprchlíků od konce druhé světové války – většina z nich se snaží uniknout hrůzám syrské občanské války či nepokojům v jiných zemích a oblastech. Je tu ale i řada ekonomických uprchlíků, kteří jdou za lepšími pracovními příležitostmi. Viděli jsme tak mnoho velice smutných obrázků lidí, kteří se zoufale snaží dostat do Evropy. Ukázalo se také, jak jsou hranice EU děravé a jak velké jsou rozdíly v názorech na řešení uprchlické krize. Podle oficiálních statistik o azyl v EU požádalo přes 980 tis. lidí, celkový počet běženců se jen odhaduje – ne všichni jsou úřady zaregistrováni, při vyšetřování listopadového útoku v Paříži se zjistilo, že jeden z pachatelů přicestoval do EU jako uprchlík. Postoj k uprchlické krizi rozdělil evropské politiky i veřejnost – vedle solidarity se objevil i strach o budoucnost Evropy. I přes odpor ČR a dalších tří zemí EU odhlasovala přerozdělení 160 tis. uprchlíků podle kvót. První zemí, která běžencům postavila do cesty plot, se stalo v červnu Maďarsko, později následovaly i další země.

První evropská země, do které přichází nejvíce uprchlíků, je Řecko, které se však letos navíc potýkalo i s vlastními velkými problémy – dluh Řecka stále roste. V lednu Řekové dali svůj hlas levicové straně SYRIZA za slib, že se postaví mezinárodním věřitelům a ukončí období ekonomických škrtů, v referendu pak odmítli další podmínky finanční pomoci od EU. Pod tlakem hrozícího vyloučení z eurozóny a stupňujících se problémů řeckých bank přistoupil premiér Tsipras nakonec na ještě tvrdší reformy.

V březnu se ve francouzských Alpách zřítilo německé dopravní letadlo při letu z Barcelony do Dusseldorfu, smrt 150 lidí na palubě způsobil jeden z pilotů s psychickými problémy - záměrně sebevražděně navedl letadlo do horského masívu. Tato událost měla za následek změnu v pravidlech osobní letecké dopravy – v kabině pilota musí v každém okamžiku být vždy alespoň dvě osoby.

Kuba a USA v červenci navázaly po 54 letech diplomatické vztahy. Prezidenti Číny a Tchaj-wanu se v listopadu sešli poprvé od roku 1949.

Světovým mocnostem se v prosinci v Paříži podařilo dojednat dohodu, jejímž cílem je udržet globální oteplování pod hranicí dvou stupňů Celsia, překročení této hranice by podle klimatologů mělo tragické následky pro celý svět. K dohodě omezující používání fosilních paliv se připojily USA, Čína, Indie a další největší znečišťovatelé. Dohoda by měla začít platit od roku 2020.

Hranice lidského poznání se opět posunuly dál – z množství vědeckých úspěchů vzbudil široký ohlas průlet americké sondy NEW Horizons kolem planety Pluto. Za čtyři roky by měla tato sonda na své cestě dosáhnout okraje sluneční soustavy. Rovněž velký rozruch vyvolal v září oznámený objev pozůstatků Homo Naledi, dosud neznámého předka dnešních lidí v jižní Africe, o stáří a historickém zařazení se však vědci stále přou.

2.5. ve věku 89 let zemřela Maja Plisecká, významná ruská baletka, primabalerína Velkého divadla v Moskvě a národní umělkyně SSSR, i přes své velké profesionální úspěchy však Plisecká po dlouhou dobu nemohla pro zákaz sovětských úřadů vyjet do zahraničí, ačkoliv v té době již fakticky získala celosvětovou popularitu jako jedna z nejvýznamnějších tanečnic klasického i moderního baletu.

1.7. ve věku 106 let zemřel sir Nicholas Winton, který před vypuknutím druhé světové války zachránil 669 československých dětí z židovských rodin před jistou smrtí v nacistických koncentračních táborech.

Závěr

Končí rok 2015 – svět opět ani letos nebyl klidným místem a dobrých zpráv se příliš nedostávalo. I příroda u nás doma jakoby ztrácela sílu se vypořádat se svými nepřáteli – kůrovec napadající smrkové porosty devastuje naše lesy. Zdá se, jako by svět pozvolna mířil ke své zkáze ...

Pokusme se však věřit, že stále existuje naděje na budoucnost světa, v němž se zlo dá na ústup. A že též u nás ve Veselé příroda a člověk najdou sílu, aby ty naše lesy a smrky v nich nám znovu přinášely užitek a radost.

Prosba lesa

Jsem dárcem tepla tvého krbu
za chladných nocí v zimě
a dárcem příjemného chládku
v žáru letního dne.

Já jsem dal trámoví tvému obydlí
a desku tvému stolu.
Ze mne je lože, ve kterém spáváš,
i kleče tvého rádla.

Já jsem dal toporo tvé sekeře
a branku do tvého plotu.
Ze mne je dřevo tvé kolébky
i tvé rakve.

Já jsem tím,
čím pro život je chléb a pro vázu květina.
Vyslyš tedy prosbu mou,
opatruj mne a chraň
i pro věky budoucí.

Již tradiční novoročenkou, kterou od rájistů dostávají koncem každého roku ve Veselé všechny domácnosti, končím zápis v kronice roku 2015 - zpracováno s využitím informací od obětavých občanů Veselé a Zašové, pracovníků Obecního úřadu v Zašové, přátel a známých, vydaných a pravidelně vydávaných informačních médií a internetu s poděkováním všem jmenovaným.

Jarmila Kubrická